

Perla, 2. — Reus

REUS. . . Pies. 1'50 al mes
Fora. . . > 4'50 trimestre
Extranger. . . > 9'

Telefon núm. 168

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA
Número solt 5 cèntims
Anunci a preus convencionals

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dilluns 12 de Maig de 1913

Núm. III

CENTRE de LECTURA

Conferència Reymond

Fou un acte noble, generós, poètic, com no podien esperar-ho els seus organitzadors. Se tractava d'una tasca encaminada a despertar alguna curiositat i algun interès per una comarca llunyanà; i el conferenciant, home penetrant i sentimental, mercés a la seva expressió viva, enèrgica, plàstica i pittoresca, va obtindre prompte i franc suces; i no podia ésser d'altra manera, quan tota la seva causerie fou unelogi de l'amor a la naturalesa; i aquella, sigui com sigui i allà on sigui, és sempre bella i bona; i totes les eloquides paraules que se li dediquen, captiven ràpidament l'adhesió de tot hom. Es una acció sana i apostolària la d'anar a la casa dels altres a cantar les excel·lències de la casa propia, acció en la que hi ha molt a apendre, sobre tot, davant d'aquesta manada de curiositat espiritual tant característica de la nostra generació. Prou coneixem la psicologia de les conferències i de la gent que hi assisteix i bé sabem que no hi ha veritable sed i fam de coneixer i d'examinar, de comparar i de comprendre. El públic és en general enervé, distret, xerronejador. La nit del passat dimecres el nombros, l'immens públic atapait en el saló d'actes del Centre de Lectura va donar una nota afalagadora i optimista; era un públic atent, silencios, amb entusiàstiques ganes de coneixer i sempre més coneixer. Naturalment que an sió poderosament hi va contribuir el concurs de les projeccions lluminoses, fent més pràctica, més agradoosa, més resultatiua la labor del conferenciant. Aqueu públic va fer-se suficientment capaç de les belleses de la regió dauphinoise i encontrades voltants. I serviran un bell record d'aquells monuments romans (oh! l'admirable Pont du Gard), d'aquelles capelles bisantines, d'aquelles gòtiques catedrals (oh! el florit Saint Maurice de Vienne), d'aquelles pintoresques viles, la poesia dels seus camins, de les seves valls, de les seves gorges, de les seves altíssimes muntanyes, dels seus glaciars. El gest del Marcel Reymond, l'il·lustre arqueòleg de Grenoble, és digno d'encomi i d'exemple. Nosaltres tenim una il·limitada esperança en l'incansabilitat dels nostres excursionistes que conviudren a vindre an aquesta ciutat a parlar de la bellesa, topogràfica i espiritual de la seva patria i fundadament creiem que ella tenen prou fermesa de voluntat per a anar fora de casa a glosar lo nostre i atrauar els ulls estrangers vers les moltes i belles coses que tenim també dins la nostra tant estimada terra.

Notes polítiques

La "boutade" del governador Sr. Naval

Segueix comentant-se vivament en tota la província la conducta del governador civil senyor Naval, qui «per un deu politico» que tenia de complir, va prendre part en les votacions de constitució de la Diputació, donant amb el seu vot la victòria als monàrquics tarragonins aliats (liberals, conservadors i carlins).

Apropósito d'aquesta aliança d'alfonsins i jaumistes, protegida pel governador, se formaren agres censures, sobretot contra els darrers, els jaumistes, representats en la Diputació pels senyors Saa i Oless que amb tot i dir-se enemics del règim, li presten el seu apoi en les

persones dels diputats provincials monàrquics conservadors i liberals, amb els quals estan a partir un pinyó i tots junts gandeixen del favor oficial.

Sembla que sobretot el senyor Oless, un carlí pro-fórmula, de no molt arrabades conviccions i quelcom desaprensió amb sió de la política; per lo qual no hi ha que extranyar que's monàrquics amb el vot del governador l'hagin fet vice-president de la Comissió provincial.

Assamblea "provincial" lerrouxista

El dia 18 del corrent mes se celebrarà a Reus una assamblea «provincial» del partit radical per acordar la data de celebració del «aplec» que s'organitza a una «montaña de la libertad» (que bón!) d'aquesta «provincia».

La assamblea serà presidida pel senyor Lerroux i es conseqüència del viatge que a Tarragona i Reus han efectuat el tinent d'arcalde senyor Pich i el regidor senyor Carreté, tots dos de Barcelona, els quals s'entrevingueren en nostra població amb els elements de Fraternitat Republicana Radical i els possibilistes del carrer de l'Hospital que a rats perduts fan de radicals, convenint tots plegats en contribuir i donar el major esplendor a la festa lerrouxieta.

La próxima lluita senatorial

Convocada pel president de la Diputació, nostre bon amic senyor Mestres, demà dimarts, se celebrarà una reunió de diputats a Corts i provincials republicana de la província, per a canviar impressions i ultimar detalls relacionats amb la pròxima lluita senatorial de Tarragona.

No hi ha dubte que està assegurat el triomf dels republicans.

Solsament a títol d'informació direm que segons telegrafia desde Tarragona a un diari barceloní, s'indiquen per a candidats dels republicans a nostres distingits amics senyors Toda i Mayner.

El mateix diari diu que's regionalistes d'acord amb els ministerials presentaran a don Albert Riusiñol.

El banquet a l'Alomar

En un dels salons del restaurant barceloní «Maison Dorée» se celebrá ans d'ahir nit l'anunciat banquet en homenatge al vibrant escriptor don Gabriel Alomar, en dessgravat a haver-li estat negada la càtedra de Barcelona per un tribunal que ha mirat més la filiació política de l'Alomar que no pas el seu passiu valer i el seu excels talent.

L'acte resultà digne dels alta mereixements de l'il·lustre poeta, figurant entre els assistents, la representació més brillant de l'intel·lectual catalana en la política, la literatura i les arts; pronunciant-se xardorosos brindis, tal que correspongué l'Alomar amb unes quartilles fortament saturades d'humanitat i poesia.

Acords de la Conjunció

Reunit el Comitè de Conjunció Republicana-socialista, amb assistència dels senyors Galdós, Azcarate, Alvarez, More, Soriano, López Parra, Llorente, Talavera, Salvatella, Zalusta (don Lluís) i Cabanillas, ha examinat ampliament la situació política, i creient que la llargada clausura de les Corts ha constituit un abús intolerable per part del poder executiu, l'apremia de nou a que compleixi la seva paraula d'obrir-les immediatament per a exigir-li en elles

estrèt compte de llurs actes i dels seus propòsits.

Espera el Comitè que la minoria parlamentari de la Conjunció combatrà durament en aquest Govern que arribant al poder en condicions del tot propicias per a una tasca de reformes democràtiques, de severitat administrativa i de transformació pregona en la vida pública espanyola, ha fracassat per la seva pròpia culpa, deprimenti a l'opinió avançada i fins renegant amb disposicions com la del Catecisme, dels compromisos solemnement contrets i de les declaracions reiteradament fetes pel partit liberal.

Enfront d'aquesta conducta i davant del perill de que falsos liberals traidors als seus principis, somniessin amb preparar a l'ombra la rehabilitació política d'aquells homes funests que'l país no oblidará mai, el Comitè confia en quells partits que l'integren, mantindran en el Parlament i fora d'ell la promesa sempre renovada contra tot intent de reacció i la lluita per la llibertat i els fins que sempre ha sustentat la Conjunció republicana-socialista.

Pro-Mancomunitats

Els diputats provincials pel districte de Valls Srs. Mestres, Padró, Guarro i Tell han convocat per a avui dilluns, una reunió d'arcaldes del districte, que tindrà lloc en el saló de l'Ajuntament de dita ciutat, a fi de tractar variis assumptes d'interès per a dita comarca i del projecte de Mancomunitat.

Informació Local

Ahir a quarts de quatre de la tarda ocorregué un sensible fet en la casa núm. 82 del carrer de Pi i Margall, on els rellogats Josep Fignerola Pedrell, de 23 anys d'edat, i Josep Poblet i Poblet, de 28 anys, s'enredaren de paraules arribant a les mans, de quina baralla ne resultà el primer amb dos o tres ferides al coll, de bastanta gravetat, produïdes amb un ganivet de grans dimensions, i el segon amb rescordes a la cara i una mossegada a la mà.

Mercès a la presència del jove Josep Peñes Riber, de 19 anys, i al prompte auxili que li prestaren l'arcalde de barri i els agents de l'autoritat municipal, no adquirí el fet major gravetat que la ressenyada.

Ambdós contendents foren traslladats a l'Hospital per la seva cura, pàssante del succès el corresponent atestat al Jutjat d'Instrucció.

Durant la vinenta setmana se trobarà de torn en la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, el vocal de sa Junta de Patronat don Emili Briansó.

Amb motiu de la diada d'avui la majoria de veïns se traslladarà al camp seguint inventada costum.

Com la població quedara poc menys que deserta, convé que's redobli la vigilància per a evitar qualsevol malfit.

Ha estat en nostra ciutat i hem tingut el goig de departir-hi, una comisió del Orfeó Gracienc, importantíssima institució musical de Barcelona, qui te l'intent de donar un concert en el Teatre Circo el proper dia 25 de juliol, festa de Sant Jaume.

Celebrarem que trobin tutes les faci-

litats per a organizar l'excursió i poden comptar amb la nostra decidida i entusiasta cooperació.

El ball celebrat anit al Foment Republicà Nacionalista organitzat per la Juventut Nacionalista Republicana, es vegé molt concorregut, dansant fins a altres hores de la nit.

Els balls celebrats a les societats recreatives i les funcions de cine a la tarda al Teatre Fortuny i a la tarda i a la nit al Kursaal i Sala Rens hi assistí també molta concurrencia.

Hem tingut el gust de saludar al bon amic i company En Pere Tost, qui ha vingut a passar les festes de Pasqua an aquesta ciutat.

Com era d'esperar constituí un gros èxit el Concert que donà anit al Teatre Fortuny la notable Orquestra Sinfònica de Madrid que dirigeix l'eminent mestre Arbós.

El teatre presenta un excellent cop de vista, havent-si congregat numeros i distingida concurrencia que aplaudí la delicada labor artística de l'Orquestra Sinfònica f'li seu mestre Director.

VERMOUTH demaneu-lo en totes parts sec i dols MAYNER i PLA.

S'ha verificat la Janta General d'accioñistes dels ferrocarrils del Nord. Els beneficis obtinguts en el díltim exercici passen de 16 milions i mitj de pessetes. S'aproven algunes reformes a favor del personal i s'autorisa l'emissió de noves accions en pessetes o francs fins a la suma de 150 milions de pessetes.

Durant aquestes festes han visitat nostra població tres seccions chorals de diferents poblacions de Catalunya.

S'ha posseït del càrrec de professor de la Escola Nacional de Viticulatura i Enologia d'aquesta ciutat, l'enginyer agroònom don Vicenç Alonso Salvador.

Llegim:

«Varis propietaris i veïns del carrer de Sardà i dels immediats, d'aquesta ciutat, tracten de solicitar de l'Ajuntament que's moderin els obstacles que s'oposen a la prompta obertura d'aquesta via, pera comunicarla amb la plassa de l'Estació del Nort».

Se troba vagant la plassa de metge titular d'Alcover.

Segons dades de la secció d'estatística de les vagues del Museu Social, durant el passat mes d'abril se declararen a Catalunya 17 parcs del treball (vagues o lock-outs), 9 d'ells a Barcelona i els restants a Premià, Vilasar, Mataró, Reus, Palafrugell, Granollers, Sabadell i Lleida. Aquests parcs comprenen un número màxim de 2.075 obrers.

Durant el mes acabaren totalment 5 parcs amb 693 obrers. De dits parcs guanyaren dos els obrers, perderen un i dos acabaren per transacció.

Avui tarda i nit se celebraran escaldades sessions de cine al Teatre Fortuny, Kursaal i Sala Reus.

En les oposicions a càfedges que s'han acabat d'efectuar per a cubrir vagants de les de Química analítica i electroquímica de les Escoles superiors d'indústries de Cadiz i Béjar, i després de renyidissims exercicis, ja s'ha signat propo-

sat per a una d'elles, per unanimitat de vots, don Anton Rius i Miró d'aquesta ciutat.

Rebi l'aprofitat jove nostra més coral enhorabona.

Se troben vagants els registres de la propietat de Tarragona i Valls.

La «Gaceta» publica una R. O. declarant quell treball realitzat per cambrers, ajudants, cuiners, criats, etc., en hotels, restaurants i cafès, s'hi troba inclòs en el cas d'exempció senyalat en el article quart del reglament de la llei del descans dominical.

La «Gaceta» ha publicat el nomament de arquebisbe de Tarragona a favor de don Antolí López Peláez, que era bisbe de Jaca.

En l'última sessió de l'Ajuntament de Tarragona s'acordà estudiar la conveniència de solicitar de la Companyia dels ferrocarrils de M. S. A., que al extender la doble via entre Sant Vicens i Tarragona, se fassi a la vegada l'enllaç dels directes entre Reus i la veïna ciutat.

RELACIÓ dels serveis prestats per l'ambulància de la Creu Roja en el primer trimestre del corrent any de 1913.

Conducció d'un accidentat desde'l carrer Alegre al d'Aiguena Nova. . . . .

Id. desde'l kilòmetre 11 de la C. de Tarragona a l'Hospital d'un cadavre. . . . .

Id. d'un malalt del carrer alt de S. Josep a l'Hospital. . . . .

Id. d'una malalt del carrer Non de Misericòrdia a l'Hospital. . . . .

Id. d'un ferit desde la Riera de la Beurada a l'Hospital. . . . .

Id. i assistència a un ferit. . . . .

Id. d'una accidentada des de la plaça de la Constitució a l'Hospital. . . . .

Id. d'un cadavre desde la plaça Castell a l'Hospital. . . . .

Id. d'una malalt desde el carrer Batán a l'Hospital. . . . .

Id. d'un cadavre desde'l carrer de Misericòrdia a l'Hospital. . . . .

Número total de serveis. 12

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Grans sessions de cine per a avui tarda i nit.

SALA REUS

Escaldades sessions de cinematografat tots els dijous, dissabtes i dies festius.

KURSAAL DE REUS

Grans sessions de cine per a avui.

Magnífic programa de pel·lícules.

Sessions tarda i nit.

Prens i hores de costat.

IMP. SANJUAN GERMAN. — REUS

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessària una cantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'exèss de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això recomanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excepcionals i preu infim.

Es de suma conveniència que'l caldo bordells que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui *precisament neutre*. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica; perque, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, ademés, molt soluble, es fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se deposita amb rapidesa, se re-

MANERA D'EMPLEAR EL

PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una cantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara pron egle i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÉNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopà BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

IBARRA i C. a Stat. en Cmta. SEVILLA

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián). — Servei ràpid eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbord al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennie i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cete i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Maig	15	Vapor Cabo Roca
"	22	" Nao
"	29	" Santa Pola
Juny	5	" San Vicente
"	12	" San Antonio

Per a Cete i Marsella

Maig	16	Vapor Cabo Santa Pola
"	23	" San Vicente
"	30	" San Antonio
Juny	6	" Peñas
"	13	" San Sebastián

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 46

Díjost de Relotgeria. — Rellogetes de mitxaca i despertadors de 290 ps.

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22. — REUS
Despatx: 24, pral.

Exit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

Avis important. — La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

SENSE marca

l'apparell NO és un "Gramophone". — Catàlegs gratis

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C^a

Marti Napolita (Alcaniz), 7
REUS

NOVA LÀMPARA ELÉCTRICA

DE FILAMENT METÀLIC TREFILAT

IRROMPIBLE

"METAL"

C. G. E.

T

Fabricada per la

Compagnie Generale d'Electricité

Venda al por mayor i menor

LLUIS ESCOLA

Arraval de Santa Agna, 40. — Teléfon 189

MAGAZEM DE MATERIAL ELECTRIC

oficis i magatzems al voltant A

magatzems i oficis a la ciutat

oficis i magatzems a la ciutat